

Valga Vallavalitsus
valga@valga.ee
Puiestee 8
68203, Valga

Teie 18.06.2025 nr 9-1.3/2267

Meie 07.07.2025 nr 13-8/270-7

**Vastus pöördumistele seoses Valga valla
tuulepargi kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu menetlusega**

Esitasite Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile (MKM) kaks pöördumist (04.06.2025 kiri nr 21.1-7/15 ja 18.06.2025 kiri nr 9-1.3/2267). Pöördumised sisaldavad mitmeid sisulisi ja õiguslikke küsimusi, mis puudutavad Valga valla tuulepargi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlust ja riiklike planeeringute tõlgendamist. Juhime tähelepanu, et riigi tervikliku ülevaate ja strateegilise plaani kohta maismaa tuuleparkide kavandatavate mahtude ja paigutuse osas ning kavandatava lahenduse vastavuse kohta Euroopa Liidu taastuvenergia ja keskkonnakaitse direktiivide nõuetele on vastamispädevus Kliimaministeeriumil. Nimetatud teemade osas MKM seisukohta ei kujunda. Lähtudes esitatud küsimustest ning MKMile antud pädevusest selgitada ruumilist planeerimist reguleerivate õigusaktide sisu ja riiklike planeeringuid, anname seega alljärgnevad selgitused.

1. Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ (ÜRP) tõlgendamine

ÜRP on strateegilise iseloomuga dokument, mis määratleb ruumilise arengu üldised suunad, kuid ei sisalda konkreetseid asukohapõhiseid ruumiotsuseid. Tuuleenergeetika arendamise osas on ÜRP-s (ptk 5.2) toodud järgmised põhimõtted:

- eelistada endisi kaevandusalasid ja muid aktiivsest inimkasutusest väljapoole jäävaid alasid;
- maismaal eelistada väiksemaid ja keskmise suurusega tuuleparke (kuni 20 tuulikut), et hajutada tootmist ja vähendada mõju;
- üldise ruumilise arengusuunana on nimetatud üleminekut taastuvenergiale (ptk 1.1);
- riigi energiajulgeolek põhineb mitmekesise ja kestliku energiatootmise arendamisel (ptk 2).

Kuna kehtiv ÜRP ei ole määranud tuuleenergeetika arendamiseks sobilikke alasid, vaid seadnud üldised suunised, on tuuleenergeetika arendamise ruumiotsused jäetud järgmise tasandi planeeringute pädevusse.

2. Valga maakonnaplaneeringu 2030+ tõlgendamine

Valga maakonnaplaneeringu 2030+ seletuskiri viitab, et Valga maakond ei ole määratletud kui riiklikult oluline tuuleenergeetika arendamise piirkond. Samas ei tähenda see, et tuuleenergeetika

arendamine oleks välistatud. Maakonnaplaneeringus toodud põhimõtted ja tingimused on suunavad, mitte välistavad.

Seletuskirja punktis 4.2.5 (lk 59–61) on selgitatud, et maakonnaplaneeringuga ei määrata konkreetseid taastuvenergia arendamise piirkondi. Arendamine toimub arendushuvi ja ressursi olemasolu alusel, arvestades planeeringus sätestatud tingimusi. Seega ei keela maakonnaplaneering tuuleenergeetika arendamist, vaid sätestab põhimõtted ja tingimused, mille täitmisel on arendustegevus võimalik.

Oluline on rõhutada, et planeerimisseadus (PlanS) ei anna maakonnaplaneeringule ülesannet määrata olulise ruumilise mõjuga ehitiste (ORME) (sh tuuleparkide) asukohti. Sellised otsused tehakse üldplaneeringu või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOV EP) kaudu.

PlanS ei sisusta täpselt, millal on tegemist maakonnaplaneeringu muutmisega. Planeeringu koostamise käigus tuleb hinnata, kas KOV EP lahendus erineb kehtivast maakonnaplaneeringust, seal sätestatud põhimõtetest ja tingimustest. Kui KOV EP arvestab maakonnaplaneeringus toodud põhimõtteid ja tingimusi, ei ole maakonnaplaneeringu muutmine eeltingimus eriplaneeringu koostamisele.

Seega vaid ORME kavandamise tõttu ei ole maakonnaplaneeringu muutmiseks ettepaneku tegemine ilmtingimata vajalik. Küll tuleb aga hinnata, kas maakonnaplaneeringus ORME alal kavandatu on pärast ORME rajamist veel aja- ja asjakohane. Vastasel juhul tuleb siiski teha ettepanek maakonnaplaneeringu muutmiseks.

Käesolev vastus Valga maakonnaplaneering 2030+ tõlgenduse osas on koostatud koostöös Maa- ja Ruumiametiga, kes eraldiseisvat vastust seetõttu ei koosta.

3. KOV EP koostamise lõpetamisest

PlanS § 97 lõike 1 kohaselt võib KOV EP koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) lõpetada eelkõige järgmistel juhtudel:

- koostamise käigus ilmnevad asjaolud, mis välistavad planeeringu elluviimise tulevikus – näiteks kui KSH käigus selgub, et kavandatav tegevus ei ole selles asukohas võimalik;
- planeeringu koostamise eesmärk muutub koostamise käigus – näiteks kui algselt kavandatud ehitise asemel soovitakse menetluse käigus planeerida olemuslikult teistsugust objekti. Eesmärgi täpsustamine ei ole lõpetamise alus;
- planeeringu koostamise korraldaja eelarves puuduvad vahendid ning huvitatud isik ei kata planeeringu koostamisega seotud kulusid.

PlanSi kohaselt ei ole planeeringu lõpetamine kohustuslik, vaid võimalus, mida saab kasutada juhul, kui planeeringu eesmärk ei ole enam saavutatav või kui ilmnevad objektiivsed takistused, mis muudavad planeeringu elluviimise tulevikus võimatuks või eesmärgi sisuliselt ebaoluliseks. Lõpetamine toimub haldusaktiga, mis peab olema sisuliselt põhjendatud ja vastama haldusmenetluse seaduse nõuetele.

Kui Valga valla tuulepargi KOV EP koostamise eesmärk ei ole muutunud, huvitatud isik on jätkuvalt olemas ja valmis planeeringu koostamist rahastama ning KOV EP oleks tulevikus elluviidav, siis ei ole PlanSist tulenevalt alust planeeringu lõpetamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivan Sergejev

planeeringute asekanstler

Lisaadressaadid: Maa- ja Ruumiamet
Kliimaministeerium

Kadi-Kaisa Kaljuveer
kadi-kaisa.kaljuveer@mkm.ee